

1. Hensikt og omfang

Retten til kontaktlege

Kontaktlegeordningen skal sikre at pasienter som har alvorlig sykdom, skade eller lidelse, og som har behov for behandling eller oppfølging av spesialisthelsetjenesten av en viss varighet, får oppnevnt kontaktlege i samsvar med spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 c. Sviktende informasjonsflyt og manglende kontinuitet er ofte årsaken til at ikke alle pasientforløp fungerer godt nok i dag. Det er derfor et behov for å sikre bedre tilrettelagte og forutsigbare pasientforløp til beste for både pasienter og pårørende. Ordningen med kontaktlege endrer ikke de etablerte ansvarsroller mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Fastlegen har ansvar for pasienten utenfor spesialisthelsetjenesten. Kontaktlegeordningen innføres både som en plikt for spesialisthelsetjenesten og en pasientrettighet.

Ordningen gjelder for alle enheter i Oslo universitetssykehus HF som har klinisk virksomhet, dag, døgn, poliklinisk og ambulant behandling. Ordningen omfatter pasienter både innen somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengighet.

Det må gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle om vilkårene **alvorlighet og varighet** (3-5 dager) er oppfylt.

2. Ansvar

Det er et lederansvar å sikre at den som foretar vurderingen innehar nødvendig kompetanse. Avdelingsleder må sørge for at det er tilstrekkelig antall kontaktleger/psykologer i egen avdeling og at de som utpekes er kjent med oppgaven og legge tilrette for at denne kan etterleves.

Kontaktlegens/-psykologens ansvar

- Være pasientens medisinskfaglige kontakt gjennom pasientforløpet i spesialisthelsetjenesten og sørge for at pasienten får et helhetlig pasientforløp.
- Være involvert i behandling eller oppfølging av pasienten
- Være informert og oppdatert om pågående behandling
- Ha ansvaret for å informere pasient og pårørende i alle deler av behandlingsforløpet
- Sørge for at fastlege/henviser er informert om behandlingen slik at disse kan følge opp og ta ansvar for pasienten utenfor spesialisthelsetjenesten

Kontaktlegeordningen endrer ikke ansvaret til de enkelte leger/helsepersonell som også er inne i behandlingsforløpet. For å sikre at alvorlig syke pasienter får et koordinert behandlingstilbud må alle behandlingstiltak og beslutninger dokumenteres og at kontaktlege/-psykolog holdes jevnlig oppdatert. Målsetningen er at kontaktlege/psykolog kan holde seg orientert ved journaloppslag.

3. Fremgangsmåte

Kontaktlege eller kontaktpsykolog tildeles pasienten så snart som mulig etter at det er vurdert at pasienten har rett til kontaktlege/-psykolog, senest første virkedag etter innleggelse eller poliklinisk undersøkelse. Pasienten skal så raskt som mulig få vite hvem som er utpekt som hans eller hennes kontaktlege/-psykolog. Pasienten skal også orienteres om hvilke oppgaver og ansvar kontaktlege/-psykolog har. Det må være en fagperson med tilstrekkelig kompetanse som foretar den medisinskfaglige vurderingen av om vilkårene for å få tildelt kontaktlege/psykolog er oppfylt. Dette vil som hovedregel være spesialist innen det fagområdet som pasienten er henvist til eller der behandlingen skal finne sted. Ved planlagte innleggelse kan det være hensiktsmessig at legen/psykologen som vurderer henvisningen samtidig vurderer om pasienten fyller vilkårene for tildeling av kontaktlege/psykolog dersom dette er mulig ut fra foreliggende informasjon

i henvisningen. Ved akutte innleggelser kan vurderingen av om pasienten har rett til kontaktlege foretas i forbindelse med innleggelsen dersom lege/psykolog med tilstrekkelig kompetanse er til stede.

Oppnevning av kontaktlege/-psykolog

- Kontaktlege/-psykolog oppnevnes ved den avdeling (poliklinikk/sengepost) som vil ha primæransvar for behandling/oppfølging
- Ved fastslått behov for kontaktlege/-psykolog dokumenteres dette i DIPS under roller i F5- bildet
- Ansvarlig seksjonsoverlege/overlege har ansvar for å peke ut kontaktlege/-psykolog og sørge for at dette dokumenteres i journalen
- I de fleste tilfeller hvor pasienten har rett til kontaktlege/-psykolog vil det være hensiktsmessig at behandlingsansvarlig lege/-psykolog innehar rollen
- Det anbefales at kontaktlegefunksjonen i hovedsak legges til den lege som har forutsetning for å følge pasienten gjennom hele forløpet
- Det anbefales også at det som hovedregel er en lege eller psykolog med spesialistkompetanse som utpekes som kontaktlege
- Terskelen for å oppnevne kontaktlege/-psykolog til barn skal være lav
- Hvert fagområde må informere pasienten om at han/hun har fått oppnevnt kontaktlege/-psykolog, hvem dette er og hvordan vedkommende kan kontaktes. Dette skal gjøres ved bruk av brev i DIPS- "Kontaktlege- Info til pasient og fastlege/henviser"
- Fastlege/henviser skal informeres om kontaktlege i epikrisen og i overnevnte brev, går elektronisk (EDI).
- Det er bare pasienter som oppfyller kravene til oppnevning av kontaktlege som skal informeres
- Pasienten har ikke rett til å bytte kontaktlege
- Det skal tilstrebes at pasienten har samme kontaktlege/-psykolog gjennom hele forløpet. Dersom kontaktlegefunksjonen best ivaretas gjennom et bytte av kontaktlege, skal pasienten informeres om hvem som er den nye kontaktlegen
- Kontaktlegeperioden avsluttes når den tilstanden pasienten ble henvist /innlagt for ikke lenger krever behandling eller oppfølging i spesialisthelsetjenesten

Retten til å klage

Om pasienten ber om kontaktlege/-psykolog men spesialisthelsetjenesten ikke finner at pasienten oppfyller kravene, skal pasienten få begrunnelse for avgjørelsen og informasjon om mulighet for å klage til Fylkesmannen. Retten til klage gjelder bare på avgjørelsen om at det ikke er innvilget rett til kontaktlege/-psykolog. Pasienten har ikke selv rett til å velge hvem som skal utpekes som kontaktlege. Klageretten omfatter ikke rett til å bytte kontaktlege/-psykolog.

Klagen skal sendes til den avdeling som har vurdert om det foreligger rett til kontaktlege/-psykolog eller ikke. Dersom avgjørelse opprettholdes, skal aktuelle dokumenter oversendes Fylkesmannen.

4. Definisjoner

Alvorlig tilstand

Alvorlig syke pasienter som er i behov av spesialisthelsetjenester over en viss tid (3-4 dager) har rett til å få oppnevnt kontaktlege. Om tilstanden er alvorlig må avgjøres ut fra en faglig vurdering. Dette innebærer at en lege må ha vurdert tilstanden og konkludert med at den er alvorlig ut fra medisinskfaglige kriterier og resonnement. Det må legges vekt på om tilstanden vil kunne føre til risiko for alvorlig funksjonsnedsettelse, invaliditet, tap av viktige kroppsfunksjoner eller sanser og eventuelt risiko for tidlig død. Det bør legges vekt på både fysiske og psykiske følger av tilstanden. Terskelen for å oppnevne kontaktlege hos barn skal være lav. Vurderingen av om tilstanden er alvorlig skal være mildere enn vurderingen av en tilsvarende tilstand hos voksne.

Varighet

Med behandling av en viss varighet menes mer enn 3-4 dager. Behandlingen utføres ofte når pasienter er inneliggende i spesialisthelsetjenesten. Hele eller deler av behandlingen kan også utføres ambulant, ved poliklinikk eller dagenhet. Eks. brystkreftpasienter som opereres som dagpasient, og hvor videre behandling utføres på poliklinikk. Oppfølging "av en viss varighet" vil vanligvis innebære at det er behov for mer enn en avtale om oppfølging etter utskrivelsen. Eks. pasienter med alvorlig psykisk sykdom/og eller ruslidelse i en overføringsperiode mellom ulike nivåer i helsetjenesten.

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Retningslinje Innføring av Kontaktlege/-Psykolog	Godkjent av: Lisbeth Sommervoll	Dokument-Id: 106004 - Versjon: 0	Utskriftsdato: 04.11.2016
Dokumentansvarlig: Kari Skredsvig			Side 2 av 3

Vedlegg

- [Brev til pasient 01.11.16](#)

Andre eHåndboksdokumenter

- [Koordinator - Retningslinje Spesialisthelsetjenesteloven §2-5a](#)
- [Pasient- og brukerrettighetsloven med kommentarer - IS-8/2015 Rundskriv](#)
- [Spesialisthelsetjenesteloven med kommentarer - IS-5/2013](#)
- [Kontaktlege i spesialisthelsetjenesten - veileder IS-2466 Hdir](#)

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Retningslinje Innføring av Kontaktlege/-Psykolog	Godkjent av: Lisbeth Sommervoll	Dokument-Id: 106004 - Versjon: 0	Utskriftsdato: 04.11.2016
Dokumentansvarlig: Kari Skredsvig			Side 3 av 3